

घरण : 7

संस्कृत

६. विश्वासः नैवः कर्तव्यः

स्वाध्याय

અનુવાદ

- એકં વનમ् અસ્તિ । વને એકા અજા અસ્તિ ।
સા સ્વસ્ય પુત્રં વદતિ “પુત્ર, અહં બહિ: ગચ્છામિ ।
અહં શીଘ્રમ् આગચ્છામિ । અત્ર એવ તિષ્ઠતુ ।”
- એક જંગલ છે. જંગલમાં એક બકરી છે. તે પોતાના પુત્રને
કહે છે, “બેટા, હું બહાર જાઉં છું. હું જલદી આવું છું. તું અહીં જ
રહેજો.”

▪ अजा वनं गच्छति ।

शिशुः अपि अनुसरणं करोति ।

शिशुः मार्ग विस्मरति । अतः सः रोदिति

शृगालः शिशुं पश्यति ।

सः सुकोमलं मांसं खादितुम् इच्छति ।

➤ બકરી જંગલમાં જાય છે. બચ્ચું પણ તેની પાઇળ જાય છે. બચ્ચું રસ્તો ભૂલી જાય છે. આથી તે રડે છે. શિયાળ બચ્ચાને જુઓ છે. તે કુણું માંસ ખાવા ઈચ્છે છે.

▪ શૃગાલઃ વદતિ, “ભવાન् કઃ ? કિમર્થ રોદિતિ ?”

સમસ્યાં જાત્વા અતિ કરુણતયા સઃ વદતિ, “ચિન્તા માસ્તુ,
અહં માતુઃ સમીપં નેષ્યામિ । મયા સહ ચલતુ । સા મમ
પરિચિતા અસ્તિ ।”

➤ શિયાળ બોલે છે, “તમે કોણ છો? શા માટે રડો છો?” સમસ્યા
જાણીને ખૂબ દયાથી તે કહે છે, ચિંતા ન કરો. હું માની પાસે લઈ
જઈશ. મારી સાથે ચાલો. તે મારી ઓળખીતી છે.”

- अजाशिशुः वदति “अहं भवन्तं न जानामि ।
मम माता वदति यत् अपरिचितेन सह कुत्रापि न
गमनीयम् इति ।” वञ्चकः शृगालः वदति, “मम विषये मा
चिन्तयतु । पश्यतु तत्र एकः पिष्पलवृक्षः अस्ति । तत्र भवतः
माता अन्विष्यति ।”
- બકરીનું બચ્ચું કહે છે, “હું તમને જાણતું નથી. મારી મા કહે છે કે
અજાણ્યા સાથે ક્યાંય પણ ન જવું.” લુચ્યું શિયાળ કહે છે, “મારી બાબતમાં
કિકર ન કરો. જુઓ, ત્યાં એક પીપળાનું આડ છે. ત્યાં તમારી માતા શોધે
છે.”

- अजाशिशुः शृगालेन सह गच्छति । तस्मिन् क्षणे अजा
आगच्छति । स्वपुत्रेण सह वश्यकं शृगालं दृष्ट्वा वदति
“पुत्र, भवान् एतेन सह कुत्र गच्छति ? अस्य विश्वासः न कर्तव्यः।”
- બકરીનું બચ્ચું શિયાળ સાથે જાય છે. તે વખતે બકરી આવે
છે. પોતાના બચ્ચા સાથે લુચ્યા શિયાળને જોઈને કહે છે,
“બેટા, તું આની સાથે ક્યાં જાય છે? આનો વિશ્વાસ ન કરવો.”

▪ શિશુઃ માતુઃ સમીપं ધાવતિ ।

શિશુમુખાત् ઘટનાં શ્રુત્વા અજા ક્રુદ્ધ્યતિ ।

અજા શૃગાલં પ્રહરતિ । શૃગાલઃ પલાયતે ।

➤ બચ્ચું માની પાસે દોડી જાય છે. બચ્ચાના મુખેથી ઘટના વિશે
સાંભળીને બકરી ગુસ્સે થાય છે. બકરી શિયાળ પર પ્રહાર કરે
છે. શિયાળ નાસી જાય છે.

- अजा शिशुं वदति, “पुत्र, अपरिचितस्य उपरि कदापि
विश्वासः नैव कर्तव्यः । न मैत्री कर्तव्या न कुत्रापि गमनीयम् ।”
- બકરી બચ્ચાને કહે છે, “બેટા, અજાણ્યા ઉપર ક્યારેય વિશ્વાસ ન
જ કરવો; દોસ્તી ન કરવી ક્યાંય પણ ન જવું.”

ਟਿੱਪਣੀ

ਅਜਾ

- ਬਕਰੀ

ਸ਼ਵਸ਼

- ਪੋਤਾਨੇ

ਬਹਿ:

- ਬਹਾਰ

ਸ਼ੀਘਰਮ्

- ਝੁਪਥੀ

ਤਿ਷ਠਤੁ

- ਭਲੇ ਰਹੇ

ਅਤ:

- ਆਥੀ

ਸ਼੍ਰੁਗਾਲ:

- ਸ਼ਿਥਾਇ

ગમનીયમ्

- જવું જોઈએ.

નેષ્યામિ

- લઈ જઈશ.

ભવાન् ક:

- આપ કોણ?

વન્ધકઃ

- છેતરનારો, લુચ્યો

પિપ્પલવૃક્ષઃ

- પીપળાનું આડ

અન્વિષ્યતિ

- શોધે છે.

દૃષ્ટ્વા

- જોઈને

શ્રુત્વા

- સાંભળીને

ક્રુધ્યતિ

- કોધ કરે છે.

પ્રહરતિ

- પ્રહાર કરે છે.

स्वाध्याय

1. नीचेना शब्दोनुं भोटेथी उच्चारण करे.

- स्वस्य
- शीघ्रम्
- तिष्ठतु
- विस्मरति
- खादितुम्
- करुणतया

- नेष्यामि
- वञ्चकः
- पिप्पलवृक्षः
- अन्विष्यति
- शृगालेन
- क्रुध्यति

2. નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃતમાં આપો અને લખો.

(1) અજા કુત્ર ગચ્છતિ?

➤ અજા વનં ગચ્છતિ ।

(2) કः રોદિતિ?

➤ અજાશિશુः રોદિતિ।

(3) શૃગાલः અજાશિશુं દૃષ્ટવા કિમ् ઇચ્છતિ?

➤ શૃગાલः અજાશિશુं દૃષ્ટવા સુકોમલં માંસં ખાદિતુમ् ઇચ્છતિ ।

(4) कः वशकः अस्ति?

➤ शृगालः वशकः अस्ति।

(5) शिशुमुखात् घटनां श्रुत्वा अजा किं करोति?

➤ शिशुमुखात् घटनां श्रुत्वा अजा क्रुद्यति शृगालं प्रहरति च।

(6) अजा शिशुं किं वदति?

➤ अजा शिशुं वदति, "पुत्र, अपरिचितस्य उपरि कदापि विश्वासः नैव कर्तव्यः।"

(7) वार्तायाः (कथायाः) शीर्षकं किम्?

➤ वार्तायाः (कथायाः) शीर्षकम् अस्ति - 'विश्वासः नैव कर्तव्यः।'

3. નીચેના શબ્દોને સંસ્કૃત ભાષામાં લખો.

- (1) લુઘ્યં - વન્યક:
- (2) પીપળાનું જાડ - પિપળવૃક્ષः
- (3) બડરી - અજા
- (4) તરત - શીଘ્રમ्, ત્વરિતમ्
- (5) અજાણ્યો - અપરિચિતः
- (6) દોડે છે. - ધાવતि
- (7) મારવું - પ્રહર्
- (8) ભાગી જાય છે. - પલાય्

4. નીચેનાં વાક્યોને ઘટનાક્રમમાં ગોઠવો.

6 (1) “પુત્ર, અપરિચિતસ્� ઉપરિ કદાપિ વિશ્વાસः નैવ કર્તવ્યः।”

4 (2) અજાશિશુઃ શૃગાલેન સહ ગચ્છતિ ।

1 (3) પુત્ર, અહં બહિ: ગચ્છામિ ।

2 (4) શૃગાલ: શિશું પશ્યતિ ।

3 (5) “ચિન્તા માસ્તુ, અહં માતુઃ સમીપं નેષ્યામિ ।”

5 (6) શિશુમુખાત् ઘટનાં શ્રુત્વા અજા ક્રુદ્ધ્યતિ ।

5. પ્રસ્તુત પાઠમાં કર્તવ્યઃ, ગમનીયઃ જેવાં રૂપોનો અભ્યાસ કર્યો. 'આમ કરવું જોઈએ' અથવા 'આમ થવું જોઈએ' એ અર્થમાં આવાં રૂપો વપરાય છે. ઉદાહરણમાં દર્શાવ્યા મુજબ અન્ય શબ્દોની રચના કરો.

- (1) દર્શન - દર્શનીય (દર્શન કરવા યોગ્ય)
- (2) ગમ્ - ગમનીય (જવા યોગ્ય)
- (3) પઠ્ - પઠનીય (પઠન કરવા યોગ્ય)
- (4) વન્દ્ - વન્દનીય (વંદન કરવા યોગ્ય)
- (5) પૂજ્ - પૂજનીય (પૂજન કરવા યોગ્ય)

6. ઉદાહરણ મુજબ કૌસમાંના શબ્દોનો ઉપયોગ કરી વાક્યરચના કરો.

(૧) બાલ: _____ ઇચ્છતિ । (રોટિકા, ખાદ)

• બાલ: રોટિકાં ખાદિતુમ् ઇચ્છતિ ।

(૨) છાત્રા પાઠં પઠિતુમ् ઇચ્છતિ । (પાઠ , પઠ)

(૩) શિક્ષક: કથાં કથયિતુમ् ઇચ્છતિ । (કથા, કથય)

(૪) સરલા ક્રીડાં ક્રીડિતુમ् ઇચ્છતિ । (ક્રીડા, ક્રીડ)

(૫) પ્રણવ: ચિત્રં રચયિતુમ् ઇચ્છતિ । (ચિત્ર, રચય)

7. કૈસમાં આપેલાં પદોને આધારે ખાલી જગ્યા પૂરો. (એકઃ, એકા, એકમ)

- (1) एકḥ अश्वः धावति।
- (2) एकḥ बालकः क्रीडति।
- (3) एका बाला पठति।
- (4) एકम् मन्दिरम् अस्ति।
- (5) एका शाला अस्ति।
- (6) एकम् वित्रं पश्यामि।

Thanks

For watching